

Preventief werken rond alcohol en drugs in de sportclub

VAD

- Non-profit expertisecentrum
- Alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie, gokken en gamen
- Coördineert preventie en hulpverlening in Vlaanderen
- Gericht op intermediairs en algemeen publiek (Druglijn)
- Gezondheids- en welzijnspectief

Waarom is preventief werken in de sportclub maatschappelijk relevant?

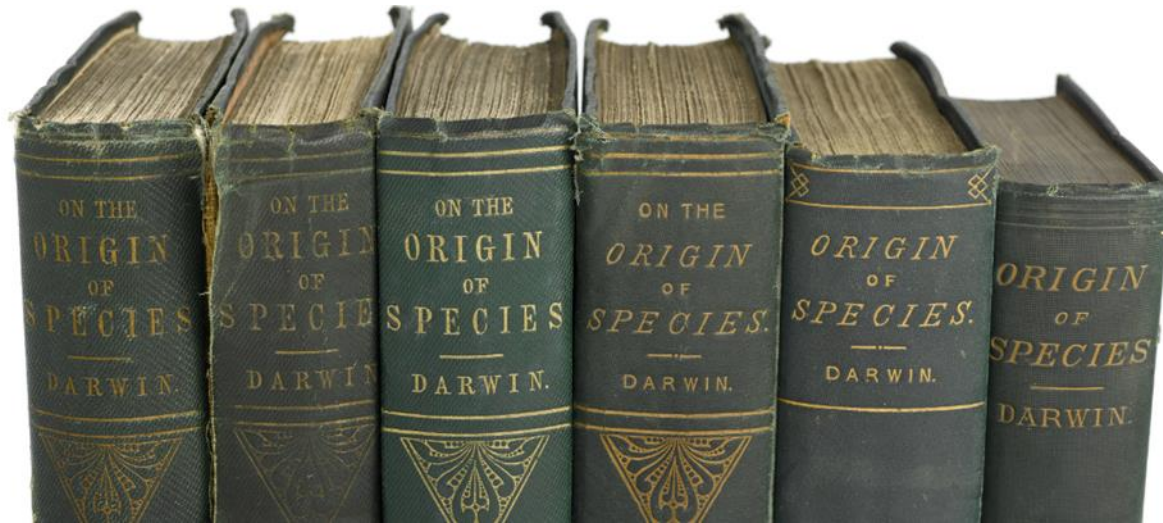
Focus sport

Intuitief zou je denken dat sporters minder alcohol drinken omwille van

- de fysieke inspanningen die moeten geleverd worden
- De relatie tussen gezondheid en prestaties

Focus sport

- Sporters op **laag en middel-competitief niveau** drinken meer alcohol dan niet-sporters
- **Teamsporters** drinken meer alcohol dan individuele sporters
- Sporters gebruiken **minder cannabis** dan niet-sporters

Focus sport

Invloedsfactoren

- Sociale invloeden: groepsdruk, sociale normering, modelling, (sub)culturen
- Gezondheid en sport
- Kicks: zoeken naar spanning, confrontatie, risico, ontlasting
- Informele setting
- Verwaarloosde sector

Resultaten survey: steekproef

- 1.187 wielers (875)-, voetbal (275)- en hockeyclubs (37) in Vlaanderen en Brussel
- Respons: 186 (15,7%) – 177 geldig
- Hockey: 10/37 (😊)

Resultaten survey: problemen alcohol

- Neen: 79%
- Weet niet: 5%
- Ja: 16% (sporadisch)
  - dronkenschap met vaak verbale en fysieke agressie langs de lijn (8 keer)
  - escalerende ruzies en discussies tussen clubleden (6 keer)
  - slechte voorbeeldfunctie door dronken trainer of ploegleider op trainingen of wedstrijden (5 keer)
  - (risico op) ongevallen in het verkeer (3 keer)

Resultaten survey: problemen illegale drugs

- Neen: 87%
- Weet niet: 7%
- Ja: 6%
  - druggebruik bij de spelers (5 keer)
  - Dealen door spelers wordt (2 keer)
  - bij eigen sporters (8 keer op de 10).

Resultaten survey: perceptie van problemen

- clubs met meer jongeren (=minderjarigen) geven vaker aan dat er zich al problemen met alcoholgebruik hebben voorgedaan
- clubs met meer jongeren (=minderjarigen) geven vaker aan dat er zich al problemen met het gebruik van illegale drugs hebben voorgedaan

Resultaten survey: competenties

Zijn er in de club voldoende competenties om adequaat om te gaan met eventuele problemen omtrent alcohol en/of druggebruik?

- Neen: 29%
- Weet niet: 32%
- Ja: 39%

Resultaten survey: regels

- Zijn er regels m.b.t. alcohol en drugs in het clubreglement
  - Geen: 50%
  - Alcohol en drugs: 31%
  - Drugs alleen: 10%
  - Alcohol alleen: 5%
  - Weet niet: 4%

Kleine rekensom

Welke preventienood is er in de sportclub?

Resultaten survey: noden

1. nood aan een brochure over alcohol, drugs en sporten
2. nood aan vorming in het omgaan met alcohol en drugs in de sportclub
3. nood aan een draaiboek voor een alcohol- en drugbeleid in de sportclub
4. nood aan advies en ondersteuning op maat
5. nood aan afspraken met politie en andere diensten

U vraagt, wij draaien?

Discussie

Alcoholgebruik in teamsport is hoger dan in algemene bevolking met problematisch alcoholgebruik: 17% (Gezondheidsenquête 2013)

Discussie

Minder vaak regels voor alcohol dan voor illegale drugs

Discussie

Problemen = perceptie

Discussie

Discussie

- Sensibiliseren voor preventie zelf

Conclusies

1. De nood aan een focus op teamsporten in lokale amateurclubs, met specifieke focus op alcoholgebruik.
2. De nood om een breder draagvlak in de sportwereld te creëren via sensibiliseringsacties.
3. De nood aan het uitwerken van een beleidsmatige aanpak, gebaseerd op de 4 pijlers, waarbij het Good Sports-programma als good practice kan dienen.

Waarom zou de sportclub preventief werken?

Preventie= een inspanning leveren om iets te voorkomen waarvan

- men niet eens zeker is dat het zich zal manifesteren en,
- effecten zich vooral laten voelen op populatieniveau, zelden op settingniveau

Alcohol en zijn effecten op de atleet

VAD studiedag 2016: presentatie Thierry Devreker:

<http://www.vad.be/artikels/detail/presentaties-vad-studiedag-online>

Wat leren kinderen in de sportclub?

What are your kids learning?

Australian Drug Foundation

<http://www.adf.org.au/>

<http://goodsports.com.au/>

Zijn er goede voorbeelden elders?

goodSPORTS | Healthy clubs.
Strong communities.

Reducing Alcohol-related harms in club sport

Maree Sidey & John Rogerson
Australian Drug Foundation

australian
drug FOUNDATION

Healthy people.
Strong communities.

Community
programs

Good Sports

Capacity building intervention:

- Facilitates club adoption of progressively higher standards of alcohol management practices
- Responsible Service of Alcohol (RSA) based
- Non enforcement: accreditation based (3 levels)
- Multi strategic, organisational capacity building:
Leadership, consensus, tools and resources, training, performance monitoring, extended implementation support

Approach

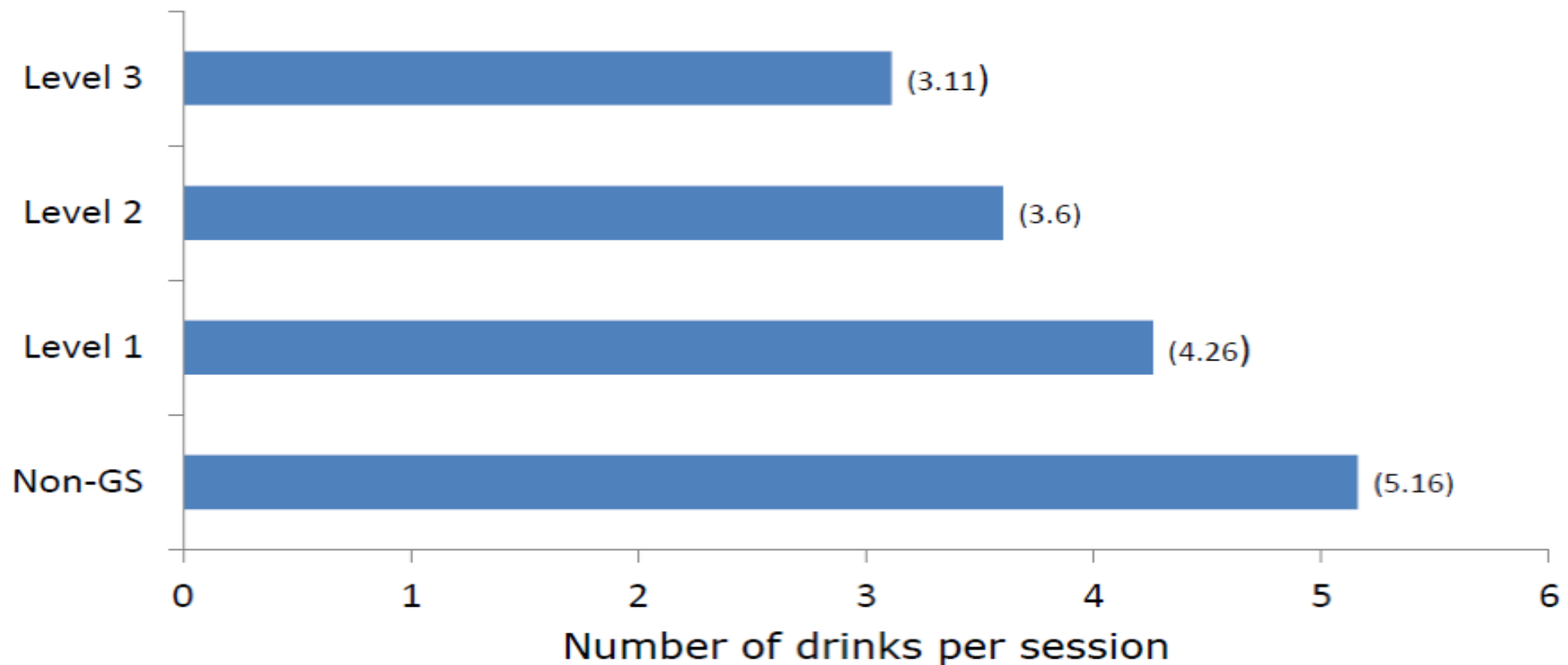
- A stepped Accreditation Model with 3 Levels
- Each Level involves progressively higher standards around alcohol management, non-smoking and healthy eating
- Work at the club's pace for sustainability
- Most clubs reach Level 3 within 3-5 years

Evidence Base

62 studies to date:

- alcohol consumption
- short and long term risky drinking
- drink driving
- violence /aggression
- club membership (number, age, gender)
- club revenue
- social capital

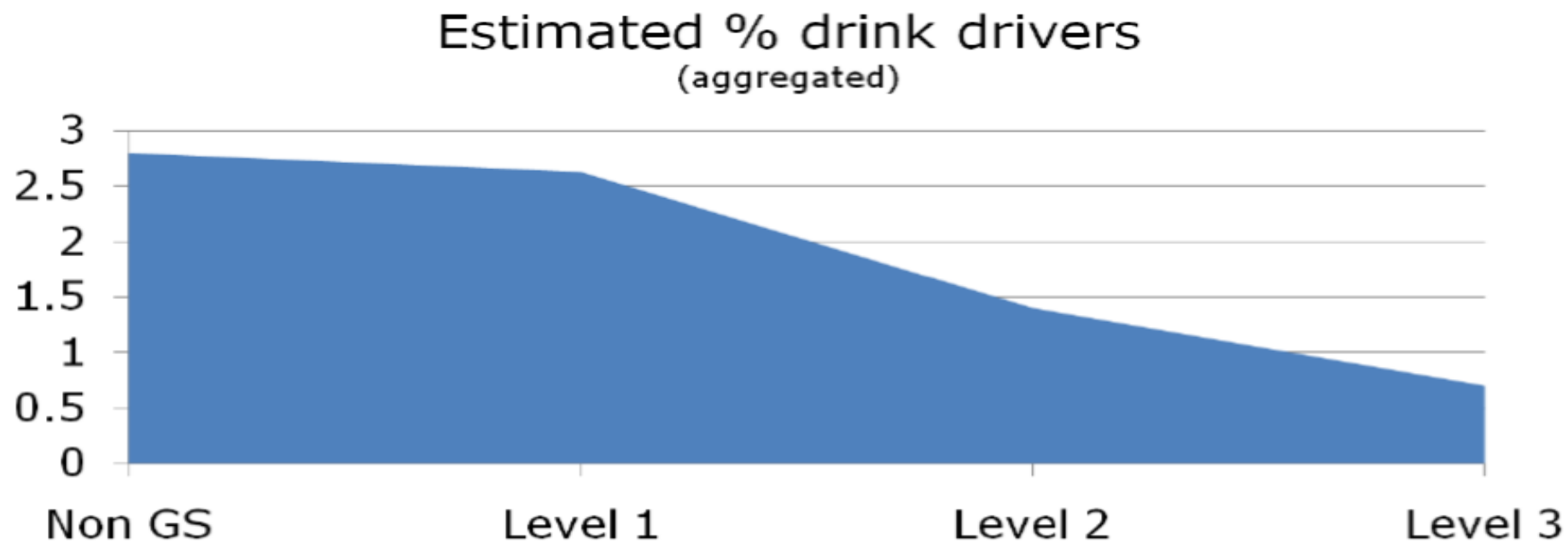
Lower Consumption

Short and long term risky drinking

- Each level of accreditation:
  - reduces the chances of short-term risky drinking among members by 15%.
  - reduces the chances of long-term risky drinking among members by 14%.
  - reduces risky drinking by 20% on match day.

Lower Risk of Drink Driving

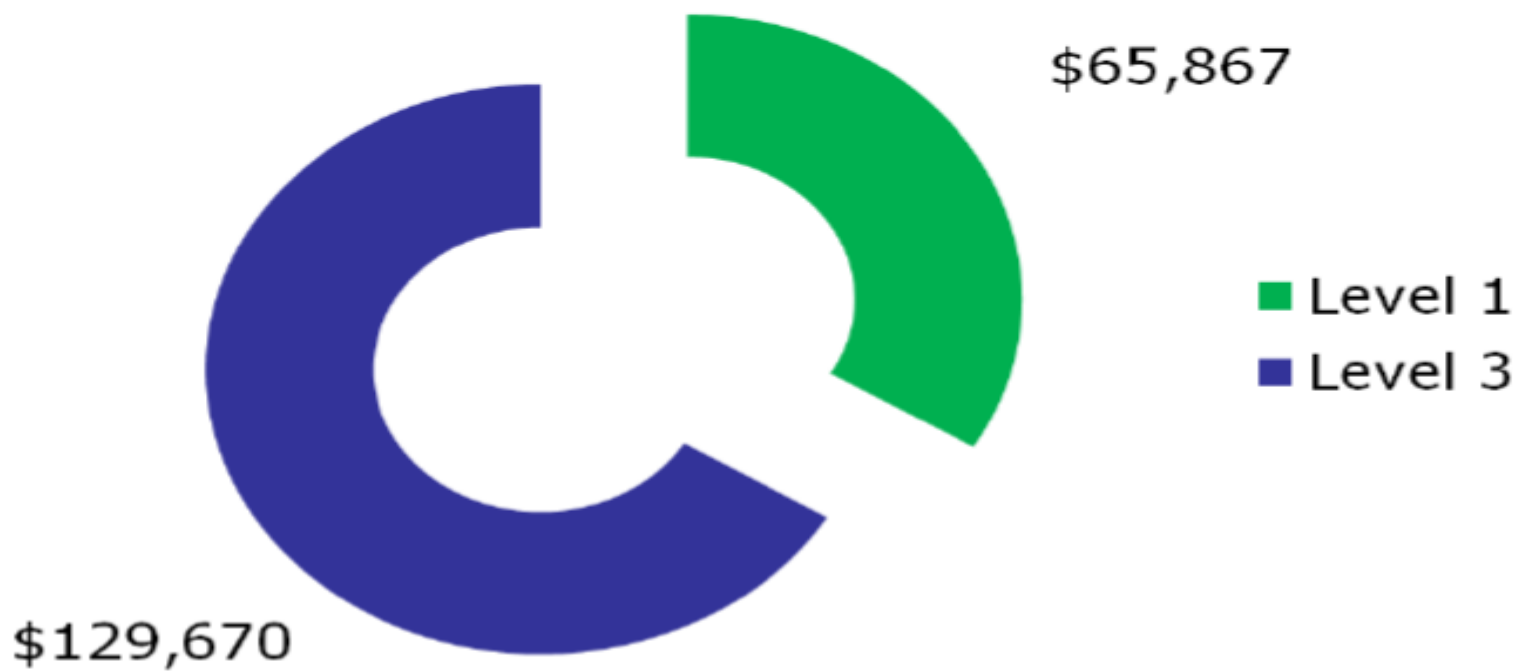

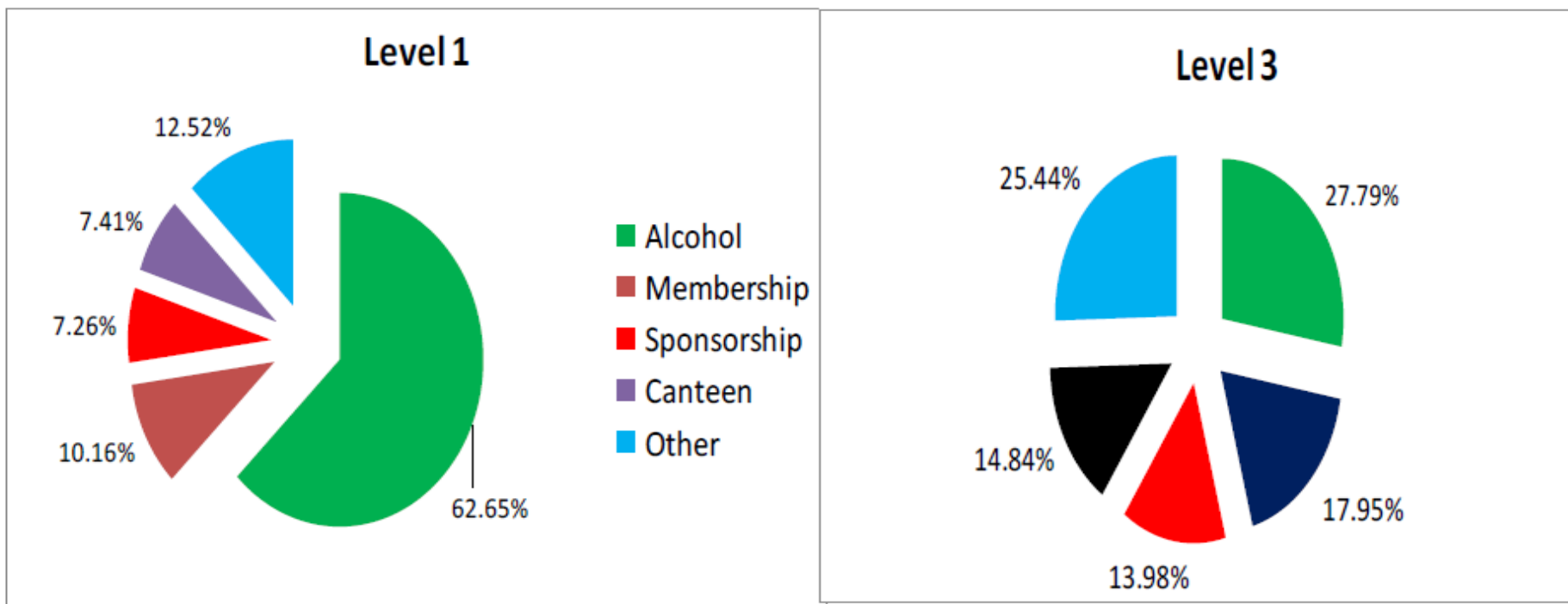
Reduced Anti-Social Behaviour

- 64% of Level 1 clubs report aggressive behaviours compared to 50% of Level 3 clubs.
- 44% of clubs at Level 1 report threatening incidents compared to 29% at Level 2.

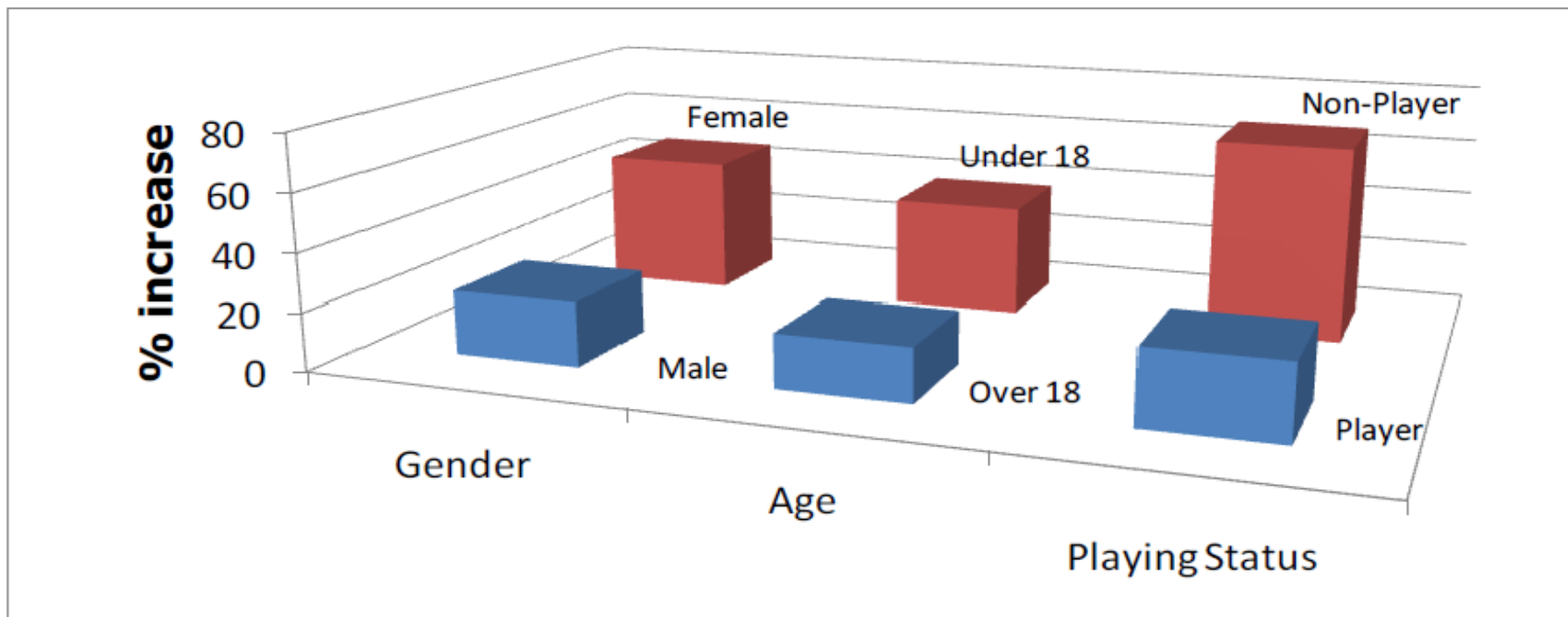
Average Total Income

Relative Input to Total Income

More Family Friendly

Kunnen we dat bij ons realiseren?

Aftoetsen van mogelijke preventieve acties:

- **Praktijkfocusgroepen (19 deelnemers):**
  - Ideeën en suggesties
  - Opportuniteiten en drempels in kaart gebracht
- **Beleidsfocusgroep (7 deelnemers):**
  - Toetsing en aanvulling resultaten praktijkfocusgroepen
  - Afstemming verdere samenwerking en rol van deelnemende instanties (bonden, federaties, ...)

Vooronderzoek: literatuur, survey, focusgroepen

9/1/2014 - 2/2/2015

Ontwikkeling Brons

1/1/2015 - 8/31/2015

Piloot Brons

9/1/2015 - 5/31/2016

Implementatie Brons

9/1/2016 - 9/3/2018

Ontwikkeling zilver

9/1/2015 - 8/31/2016

Piloot Zilver

9/1/2016 - 5/31/2017

Implementatie Zilver

9/3/2017 - 8/31/2018

Ontwikkeling Goud

9/1/2016 - 8/31/2017

Piloot Goud

9/1/2017 - 5/31/2018

Vorbereiding Effect-evaluatie

1/1/2015 - 9/2/2017

RCT Evaluatie VHL (onder voorbehoud)

9/2/2017 - 9/3/2018

Disseminatie FULL

Sportivos

9/1/2018

Implementatie FULL

Sportivos

9/2/2018

Disseminatie Brons

9/1/2016

Disseminatie Zilver

9/1/2017

2014

2014

2015

2016

2017

2018

2018

Today

Evaluatie!

Onze scheidsrechter:
dr. Thierry Devreker (UZ Brussel)

Sportivos

Over alcohol en drugs in de sportclub

SPORTIVOS

Sportivos draagt zo bij aan ...

VISIE

Sportivos streeft naar sportclubs waar alle leden voor elkaar zorgen, waar jonge sporters zich op sportief en persoonlijk vlak gezond en veilig kunnen ontplooiën, waar gezelligheid en geborgenheid altijd centraal staan en iedereen, ongeacht achtergrond, leeftijd of gender zich welkom voelt.

MISSIE

Sportivos-clubs streven naar een veilige en zorgzame clubomgeving met gezondheidswinst voor sporters, clubleden, sympathisanten en bezoekers van de sportclub.

Sportivos

Preventie in theorie (WHO)

Educatie

- Want je moet WETEN, WILLEN, KUNNEN, ...

Regels

- Want de wet/clubregels zijn er voor een reden gekomen

Begeleiding

- Want er zijn er altijd die extra steun nodig hebben

Ondersteuning

- Want alle moeite moet duurzaam zijn binnen de club

Sportivos

Preventie in praktijk

	BRONS - seizoen I Sleutelfiguren	ZILVER - seizoen II Clubleden	GOUD - seizoen III Club en omgeving
Informereren en sensibiliseren	Actie Verkeer	Educatief pakket Homerun	Actie naar supporters + Aanbod sensibiliserende acties
Aanbod en structurele maatregelen	RBS en vorming	Plukboek alcoholarme fondsenwerving	Up to date expertise en materialen
Regels en afspraken	A&D wetgeving	A&D Clubvisie	A&D huisreglement en clubreglement.
Zorg en begeleiding	Promo: Druglijn	clubeigen A&D coach vorming	A&D coach is bekend en actief

1. Checklist Sportivos Brons

COMMUNICATIE TIPS

FICHE COMMUNICATIE TIPS

- Deelname aan Sportivos Brons werd gecommuniceerd naar alle clubleden.

VORMING

VORMING 'ALCOHOL EN DRUGS IN DE SPORTCLUB'

- is gevolgd door minstens 2 personen:
1 bestuurslid en de kantineverantwoordelijke(n) OF voor clubs zonder kantine:
2 bestuursleden.

DOORBRIEF FICHE

- Deze werd gebruikt om de vorming door te brieven naar de kantinemedewerkers.

BROCHURE 'WAT ZEGT DE WET'

BROCHURE 'ALCOHOL EN DRUGS IN DE SPORTCLUB: WAT ZEGT DE WET'

- ligt raadpleegbaar in de club.
- Kantinemedewerkers en sleutelfiguren weten waar ze de brochure kunnen terug vinden.

BROCHURE 'VEILIG UIT, VEILIG THUIS'

BROCHURE 'ALCOHOL EN VERKEER: VEILIG UIT, VEILIG THUIS'

- De club voert minstens 1 actie uit over veilig verkeer en gebruikt hiervoor de brochure.
- Alle clubleden zijn op de hoogte van de actie 'Veilig uit, veilig thuis'.

PROMOPAKKET

AFFICHES, STICKERS EN BROCHURES

- De affiches, stickers en brochures van het promopakket zijn duidelijk zichtbaar in de club.

Hang de checklist
op in de club.

Communicatietips

SUPPORT

COMMUNICATIE

INHOUD

**KANT EN KLARE
TEKSTJES VOOR
BEKENDMAKING
DEELNAME:**

NIEUWSBRIEF

WEBSITE

UITNODIGING INFOAVOND

BEKENDMAKING VAN DE ACTIE

WELKE ACTIE DOET DE CLUB?

WAT HOUDT HET IN?

VOOR WIE IS DE ACTIE BEDOELD?

WAAROM DOE JE DEZE ACTIE? WAT IS HET DOEL?

BIJ AFLOPEN VAN DE ACTIE

WAT IS HET RESULTAAT VAN DE ACTIE?

De sleutel tot succes is goede communicatie en sensibilisering in de club.

Promo-pakket

SUPPORT

COMMUNICATIE

INHOUD

- 1 affiche checklist
- 2 Sportivos affiches 'Volle petrol zonder brol'
- 1 Sportwijs affiche
- Sticker -16/-18
- Stickers DrugLijn
- Magneet DrugLijn
- Bladwijzer Aan de slag

Sportwijs Alcohol- en drugpreventie in sportclubs

Hang deze op in de club.

Brochure 'wat zegt de wet'

INHOUD

**VOOR IEDEREEN
IN DE SPORTCLUB**

**VOOR BESTUURDERS
EN ORGANISATORS VAN
EVENEMENTEN**

**VOOR
BARMEDEWERKERS
IN DE SPORTCLUB**

**DRANKKAART MET
LEEFTIJDVERMELDING
OP PAG 40**

Brochure wordt
meegegeven aan
deelnemers van
de vorming.

Brochure veilig uit, veilig thuis

INHOUD

Start een veilig verkeer-actie op in jouw sportclub

1. Kies één van de Sportivos-voorbeelden en **werk uit** op maat van jouw club

Organiseer een
quizronde

Organiseer een foto-
of selfiewedstrijd

Informeer over
openbaar vervoer en
taxidiensten

Verkiezing
verkeersveilige
ouder

Integreer een lijst met
verkeersveilige
clubleden in het
wedstrijdschema

OF

2. Ga zelf creatief aan de slag en geef een eigen leuke invulling aan jullie veilig verkeer-actie. Sportw^{ij}s

Communiceer over je actie in de club!

Ondersteuning
nodig?
Contacteer ons!

Vorming alcohol en drugs in de sportclub

INHOUD

Neem zelf eens deel aan een vorming in jouw regio. Spreek af met het preventiewerk wanneer er doorgaan!

Verantwoord schenken

Wetgevingsquiz: vb

Situatie 3

Frans is de hevigste supporter van onze club. Hij supportert steevast met een pint in de hand. Deze avond heeft hij wel heel diep in het glas gekeken. Maar ja, hij is zelf verantwoordelijk voor zijn drankgebruik. Wanneer Frans dus nog een pintje wil drinken, dan serveer ik hem nog een pintje. Mag ik hem nog een pint schenken, of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 4

In de kantine verkopen we naast bier van het vat ook blikjes bier. Dit hebben we beslist nadat er te veel glazen mee op het terrein werden genomen en daar achterbleven of sneuvelden. Mits wat extra vuilbakken langs het terrein, werkt dit prima zo. Mag dit, of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 5

Een supporter van de tegenploeg had tijdens de wedstrijd te veel gedronken en bleef nadien nog hangen in de kantine. Hij begon ruzie te zoeken met onze vaste stamgasten, dus heb ik hem gevraagd om de kantine te verlaten. Mag ik hem vragen de kantine te verlaten, of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 6

Ik betrapte een paar mannen van de jeugd op het roken van een joint in de kleedkamer. Ik heb geëist dat ze vertrokken met hun joint. Ze vroegen of ik geen oogje kon dicht knijpen omdat het 'maar een joint' was. Ik heb hen uiteindelijk, na veel protest, buiten kunnen zetten. Mag ik hen buiten zetten, of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 8

We schenken geen sterkedrank in onze kantine. Op onze jaarlijkse fuif maken we een uitzondering op de drankenlijst. Naast het gewone aanbod, zijn er die avond ook cocktails te koop. Onze vrijwilligers mixen ze op voorhand om aan democratische prijzen te kunnen verkopen. Mag dit of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 9

Onze aanpak bij dronken chauffeurs is heel duidelijk: we nemen de autosleutels af en steken die in onze sleutelkast, achter slot en grendel. We bezorgen ze pas terug van zodra de persoon weer nuchter is of wanneer duidelijk is dat de persoon met iemand anders kan meerijden. Mag dit of mag dit niet?

Wetgevingsquiz

Situatie 10

Een paar zonen en dochters van het kantinepersoneel doen bij ons weekendwerk. Tijdens de weekendmatchen draaien ze dan een paar uur mee aan de bar. Goed om ervaring op te doen voor die minderjarigen (het gaat om 15-16-jarigen). Mag dit of mag dit niet?

Discussie

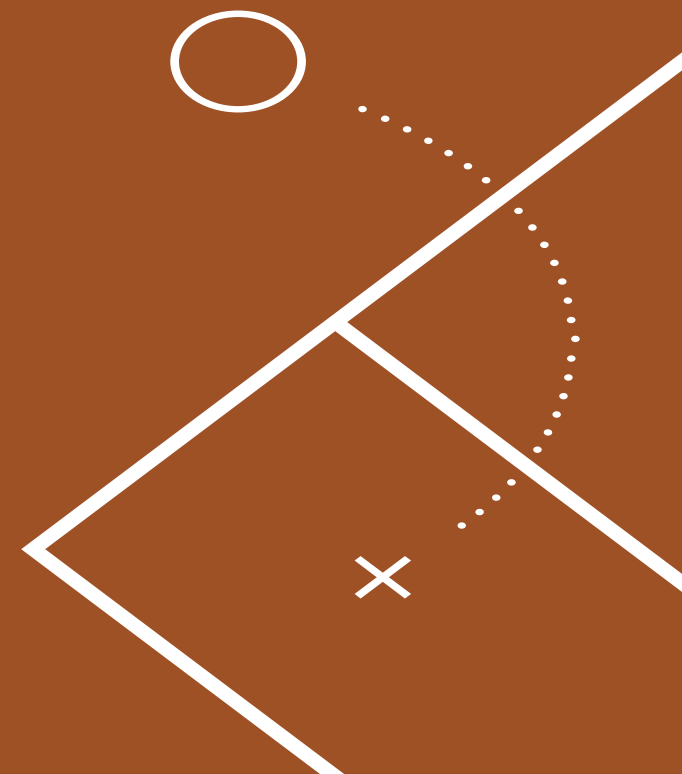
Moeilijk of makkelijk?

Voor iedereen even gemakkelijk?

En in de praktijk? Mogelijk? Hoe moeten we dat dan doen?

Verantwoord schenken

Waarom?

- de club kan boetes krijgen die variëren van 156 euro tot 60.000 euro.
- Dronkenschap kan overlast veroorzaken, zoals agressie, incidenten, vandalisme, ...
- Als sportclub heb je er dan ook alle belang bij om het goede voorbeeld te geven aan sporters

Tips

In de kantine

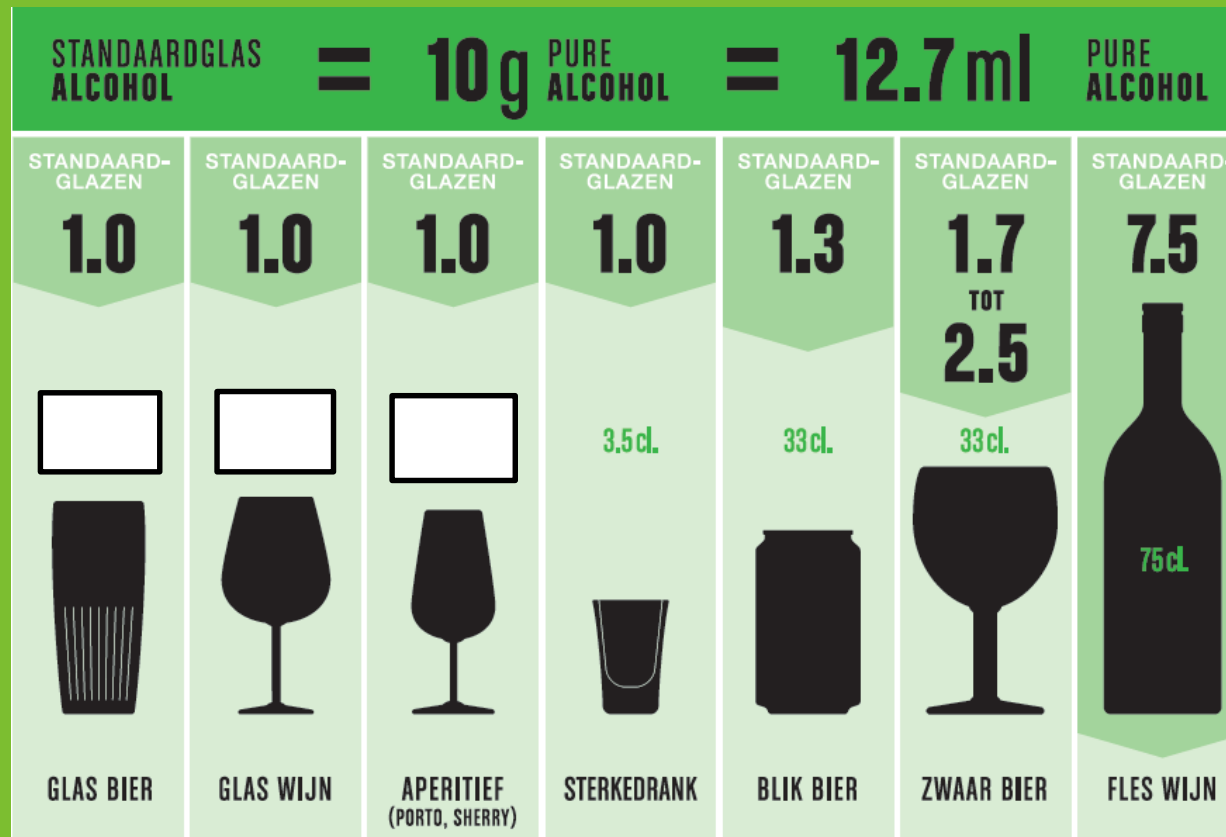
Alle barmedewerkers zijn geïnformeerd over wetgeving, afspraken en regels in de sportclub.

Schenk altijd de juiste hoeveelheid.

Tussendoortje

Hoeveel is te veel?

Tips

In de kantine

Haal lege glazen niet meteen weg.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Tips

In de kantine

Bekijk voor aanvang van je bardienst naar het competitieschema.

Al je met een groep te maken hebt die 'rondjes' bestelt:

- Vraag aan iedereen afzonderlijk.
- Heb aandacht voor minderjarigen.
- Vraag wie er nog met de auto naar huis moet.

Tips

In de kantine

Vraag leeftijdsbewijs onder 25
jaar.

Tussendoortje

Leeftijd

Videofragment

Wat doe je als iemand pinten bestelt voor een groep jongeren die misschien nog geen 16 jaar zijn?

Tips

In de kantine

Speur naar tekenen van
dronkenschap.

Signalen van dronkenschap

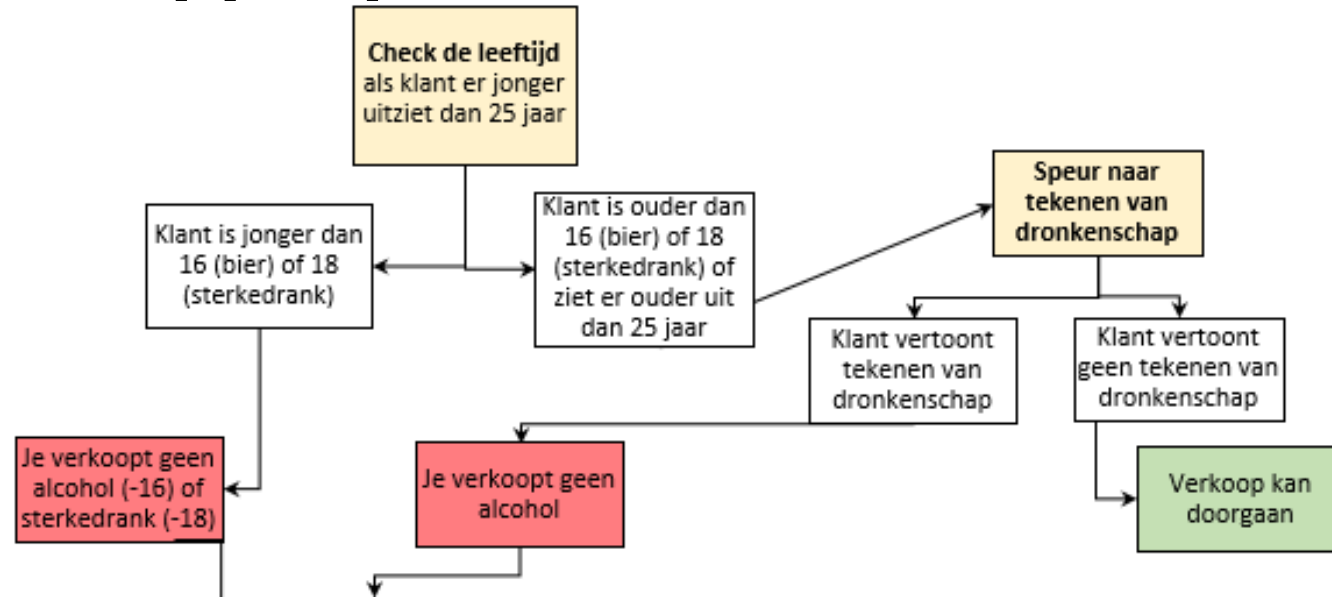
Signalen van cannabisgebruik

Ook bij het gebruik van cannabis zijn er een aantal signalen die je kan opmerken:

- Rooddoorlopen ogen
- Hangende oogleden
- Lachkick: zomaar ineens de slappe lach krijgen
- Vreetkick: grote honger met een hevige drang naar zoetigheden
- Slome, trage bewegingen

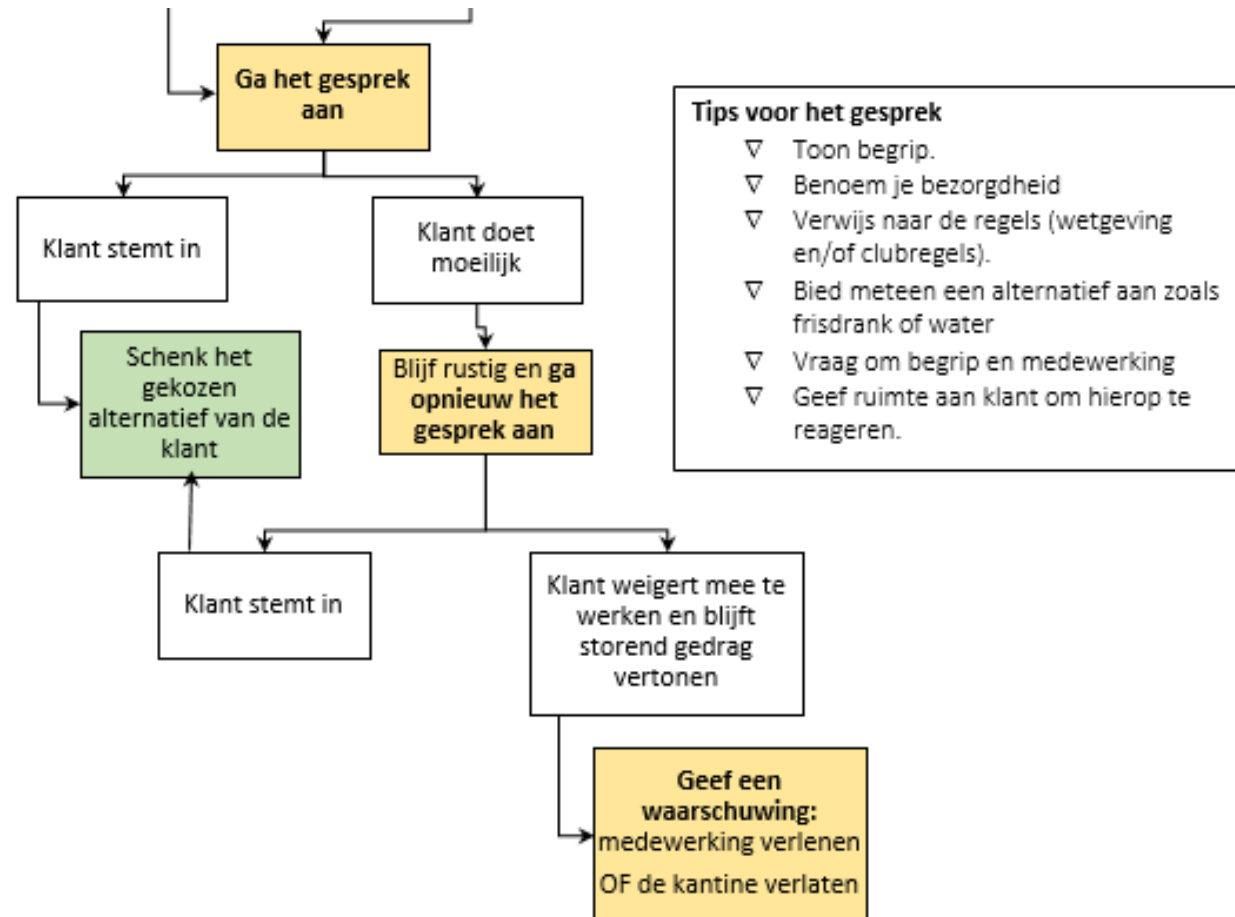
Hoe alcohol weigeren?

Stappenplan

Hoe alcohol weigeren?

Stappenplan

Hoe alcohol weigeren?

Loopt de situatie uit de hand?

- Blijf rustig.
- Roep de barverantwoordelijke of een andere barmedewerker erbij.
- Wanneer iemand agressief wordt -> vermijd oogcontact.
- Volg voor het verwijderen van een klant uit de kantine de instructies van de sportclub.

Aan de slag!

Rollenspel

Sportivos Brons: Check!!!

CLIST

Checklist
Club.

vinden.

Sportivos Zilver

SPORTIVOS
ZILVER

Sportivos

Preventie in praktijk

	BRONS - seizoen I Sleutelfiguren	ZILVER - seizoen II Clubleden	GOUD - seizoen III Club en omgeving
Informereren en sensibiliseren	Actie Verkeer	Educatief pakket Homerun	Actie naar supporters + Aanbod sensibiliserende acties
Aanbod en structurele maatregelen	RBS en vorming	Plukboek alcoholarme fondsenwerving	Up to date expertise en materialen
Regels en afspraken	A&D wetgeving	A&D Clubvisie	A&D huisreglement en clubreglement.
Zorg en begeleiding	Promo: Druglijn	clubeigen A&D coach vorming	A&D coach is bekend en actief

1. Van Brons naar Zilver

SPORTIVOS BRONS

OVER ALCOHOL & DRUGS IN DE SPORTCLUB

CHECKLIST BRONZEN LABEL

COMMUNICATIE TIPS

FICHE COMMUNICATIE TIPS

- Deelname aan Sportivos Brons werd gecommuniceerd naar alle clubleden.

VORMING

VORMING 'ALCOHOL EN DRUGS IN DE SPORTCLUB'

- Is gevraagd door minstens 2 personen
- 1 bestuurslid en de kantineverantwoordelijke (kef) of voor clubs zonder kantine: 2 bestuursleden.

DOORBESFICHE

- Deze werd gebruikt om de vorming door te brieven naar de kantine medewerkers.

BROCHURE 'WAT ZEGT DE WET'

BROCHURE 'ALCOHOL EN DRUGS IN DE SPORTCLUB: WAT ZEGT DE WET'

- Ligt naastpleegbaar in de club.
- Kantine medewerkers en clubaffigures weten waar ze de brochure kunnen terug vinden.

BROCHURE 'VEILIG UIT, VEILIG THUIS'

BROCHURE 'ALCOHOL EN VERKEER: VEILIG UIT, VEILIG THUIS'

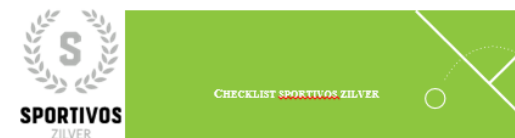
- De club voert minstens 1 actie uit over veilig verkeer en gebruikt hiervoor de brochure.
- Alle clubleden zijn op de hoogte van de actie 'Veilig uit, veilig thuis'.

PROMOPAKKET

AFFICHES, STICKERS EN BROCHURES

- De affiches, stickers en brochures van het promopakket zijn duidelijk zichtbaar in de club.

SPORTIVOS ZILVER

CHECKLIST SPORTIVOS ZILVER

Communicatietips

- De deelname aan Sportivos Zilver werd gecommuniceerd naar alle clubleden, gebruik hiervoor de fiche met communicatietips

Spel 'Homerun'

- Het spel 'Homerun' werd gespeeld door alle ploegen met jongeren (+14) en jongvolwassenen.

Alcohol en drugcoach (A&D-coach)

- De A&D-coach is verkozen door het clubbestuur met behulp van stap 1 en stap 2 van de verkiezingsfiche.
- Het bestaan van de A&D coach werd bekend gemaakt in de club met behulp van stap 3 van de verkiezingsfiche
- Het vrijwilligerscontract en addendum werden ondertekend door een afgevaardigde van het clubbestuur en de A&D coach, met behulp van stap 4 van de verkiezingsfiche.
- De A&D-coach heeft de vorming 'A&D-coach' van Sportivos Zilver gevolgd. Meer informatie via het regionaal CGG-preventiewerk tabak, alcohol en drugs.

Charter

- Het charter is opgesteld, met behulp van de handleiding 'charter'.
- Het charter is ondertekend door alle trainers en bestuursleden en 50% van de overige clubleden.

Plukboek voor gezonde fondsenwerving

- Het clubbestuur kent gezonde alternatieven voor fondsenwerving.

2. Checklist Sportivos Zilver

Communicatietips

→ Communiceren naar clubleden

Alcohol en drugcoach

→ Wordt verkozen en bekend gemaakt
→ Volgt vorming

Plukboek voor gezonde fondsenwerving

→ Bestuur is op de hoogte

Spel 'Homerun'

→ Spelen met de jeugd ploegen

A&D visie

→ Visie is bepaald en gecommuniceerd

Communicatietips

MAAK VAN GOEDE COMMUNICATIE EEN PRIORITEIT

**MAAK GEBRUIK VAN AL JULLIE BESTAANDE
KANALEN OM TE COMMUNICEREN OVER
SPORTIVOS ~~BRONS~~:ZILVER**

FACEBOOK

EMAIL

WEBSITE

INFOAVOND

NIEUWSBRIEF

EN ANDERE...

COMMUNICEER OVER:

- De deelname aan Sportivos Zilver
- De acties van Sportivos Zilver

BEKENDMAKING VAN DE ACTIE

WELKE ACTIE DOET DE CLUB?

WAT HOUDT HET IN?

VOOR WIE IS DE ACTIE BEDOELD?

WAAROM DOE JE DEZE ACTIE? WAT IS HET DOEL?

BIJ AFLOPEN VAN DE ACTIE

WAT IS HET RESULTAAT VAN DE ACTIE?

COMMUNICATIE

**KANT EN KLARE
TEKSTJES VOOR:**

NIEUWSBRIEF

WEBSITE

UITNODIGING INFOAVOND

Spel 'Homerun'

verschillende honken (fysieke spelopdrachten)
voor sporters

Na iedere honk → boodschap over de effecten van alcohol- en/of cannabisgebruik op de sportprestatie

KROMME DANNY

Alcohol verstoort het evenwicht en de oog-hand-coördinatie

MY BALLS

Met alcohol in het bloed een grote inspanning doen, kan de hartslag serieus verhogen

Spel 'Homerun'

HONK

4

Wat echte Sportivos weten:MY BALLS

Als je sport heb je heel wat uithoudingsvermogen nodig. Het gebruik van alcohol versnelt de ademhaling, waardoor een sporter sneller moe zal zijn en minder uithoudingsvermogen zal hebben. Het lichaam reageert trager en het kan voor de sporter aanvoelen alsof hij/zij lood in de benen heeft.

Ook de hartslag zal stijgen bij het sporten: wanneer een sporter een **ZWARE INSPANNING DOET ÉN ALCOHOL HEEFT GEDRONKEN**, schiet de hartslag nog meer de hoogte in en dat kan gevaarlijk worden.

→ 1 + 1 is in dit geval dus 3

SUPPORT

3. Materialen en acties

Doe het zelf: Spel 'Homerun'

SUPPORT

HONK

5

SPELFICHE

OPDRACHT - SITTING ON AIR

STAP 1

Ga allebei met jullie rug tegen de muur staan terwijl je benen een hoek van 90 graden vormen (zithouding dus).

→ Wie dit het langst kan volhouden **WINT** 1 punt. Noteer dit op het scorebord.

HONK

5

Wat echte Sportivos

weten: SITTING ON AIR

Waarschijnlijk voel je een **brandend gevoel** in je bovenbenen? Dit heet verzuring.

Wat is verzuring?

Hoe zwaarder je lichamelijke inspanning en hoe langer je aan één stuk traint, des te meer melkzuur vrijkomt in je spieren. Bij zware inspanningen, heb je onvoldoende zuurstof om dat melkzuur af te breken. Er ontstaan dan melkzuurophopingen in je spierweefsel, waardoor je spieren "verzuren".

Het dubbele effect van alcohol daarop:

- ❖ Wanneer een sporter alcohol drinkt, moet de lever zich eerst bezig houden met het afbreken van de giftige stoffen in alcohol. De lever heeft even geen tijd voor de afbraak van melkzuur. Melkzuur blijft dan langer in de spieren achter.
- ❖ Daarnaast wordt er door de afbraak van alcohol extra melkzuur gemaakt.
- ❖ De lever heeft gemiddeld 1,5 uur nodig om een standaardglas alcohol af te breken (dus bijvoorbeeld 6 uur voor 4 pinten bier)

Alcoholgebruik voor of na zware inspanningen kan dus leiden tot verzuurde spieren. En dat zorgt voor extra **spiervermoeidheid, spierkrampen en spierstijfheid** tijdens en na het sporten.

Alcohol- en drugcoach

Checklist

1. De A&D coach werd **verkozen** door het

Neem zelf eens deel aan een vorming in jouw regio. Spreek af met het preventiewerk wanneer er doorgaan!

WAT HOUDT DEZE FUNCTIE NIET IN?

De A&D-coach is **GEEN**

Hulpverlener

Politie-agent

Alcohol- en drugcoach

De vorming

1. Het **Profiel** overlopen: wat houdt de functie in?
2. Achtergrond en **kadering middelen**
  - 2.1 Wat zijn drugs?
  - 2.2 Steekkaartenquiz: sport en middelengebruik
  - 2.3 Wanneer is er sprake van een probleem?
3. Het **protocol** overlopen
  - 3.1 Preventie-initiatieven
  - 3.2 Eerste aanspreekpunt
  - 3.3 Het invullen van het registratieformulier

2.2 QUIZVRAAG 7

FEIT OF
FABEL

“Alcohol verhoogt het risico op blessures”

→ FEIT

2.2 QUIZVRAAG 10

FEIT OF
FABEL

“Bier is goed tegen dorst na de match”

→ **FABEL**

2.2 QUIZVRAAG 11

HOGER
LAGER

“Het duurt 5 uur om 5 glazen alcohol te verwerken door de lever. Duurt het langer of korter?”

→ **LANGER**

Voor 5 glazen duurt het 7,5uur

2.2 QUIZVRAAG 15

FEIT OF
FABEL

“Door te sporten word ik sneller nuchter”

→ FABEL

2.2 QUIZVRAAG 16

FEIT OF
FABEL

“Van alcohol val je sneller in slaap”

→ FEIT

Plukboek gezonde fondsenwerving

Checklist

Het clubbestuur **kent gezonde alternatieven** voor
fondsenwerving.

Plukboek gezonde fondsenwerving

- Een sportclub kan ook **financieel gezond** zijn zonder dat dit ten koste gaat van de gezondheid van de leden en de familiale sfeer in de club.
- Plukboek met meer dan **dertig ideetjes** die je op maat van je club kunt gebruiken om de euro's te doen rollen.

Input/ organisatie	Inkomspotentieel	Time management
		continue

- De ideetjes zijn verdeeld over **zeven categorieën**:

1. Prijsstrategie	5. Eigen kweek
2. Evenementen organiseren	6. Sponsoring
3. Kalender	7. Giften
4. Ledenwerving	

Sportivos Goud

STARTMOMENT

Sportivos

Preventie in praktijk

	BRONS - seizoen I Sleutelfiguren	ZILVER - seizoen II Clubleden	GOUD - seizoen III Club en omgeving
Informereren en sensibiliseren	Actie Verkeer	Educatief pakket Homerun	Actie naar supporters + Aanbod sensibiliserende acties
Aanbod en structurele maatregelen	RBS en vorming	Plukboek alcoholarme fondsenwerving	Up to date expertise en materialen
Regels en afspraken	A&D wetgeving	A&D Clubvisie	A&D huisreglement en clubreglement.
Zorg en begeleiding	Promo: Druglijn	clubeigen A&D coach vorming	A&D coach is bekend en actief

1. Van Zilver naar Goud

Communicatietips

- De deelname aan Sportivos Zilver werd gecommuniceerd naar alle clubleden, gebruik hiervoor de fiche met communicatietips

Spel 'Homerun'

- Het spel 'Homerun' werd gespeeld door alle ploegen met jongeren (~14) en jongvolwassenen.

Alcohol en drugscoach (A&D-coach)

- De A&D-coach is verkozen door het clubbestuur met behulp van stap 1 en stap 2 van de verkiezingsfiche.
- Het bestaan van de A&D coach werd bekend gemaakt in de club met behulp van stap 3 van de verkiezingsfiche
- Het vrijwilligerscontract en addendum werden ondertekend door een afgevaardigde van het clubbestuur en de A&D coach, met behulp van stap 4 van de verkiezingsfiche.
- De A&D-coach heeft de vorming 'A&D-coach' van Sportivos Zilver gevolgd. Meer informatie via het regionaal CGG-preventiewerk tabak, alcohol en drugs.

Charter

- Het charter is opgesteld, met behulp van de handleiding 'charter'.
- Het charter is ondertekend door alle trainers en bestuursleden en 50% van de overige clubleden.

Plukboek voor gezonde fondsenvererving

- Het clubbestuur kent gezonde alternatieven voor fondsenvererving.

Communicatietips

- De deelname aan Sportivos Goud werd gecommuniceerd naar alle clubleden, gebruik hiervoor de fiche met communicatietips.

Actie voor supporters

- Een actie voor supporters werd georganiseerd en uitgevoerd door de A&D coach, samen met de sporters. Dit met behulp van het document 'actie voor supporters'.

Regelgeving

- Regels en afspraken over alcohol en drugs werden opgesteld met behulp van het document 'Regelgeving'.
- De regels en afspraken over alcohol en drugs werden opgenomen in het clubreglement. Dit met behulp van het document 'Regelgeving'.
- De regels en afspraken over alcohol en drugs werden gecommuniceerd naar alle clubleden, met behulp van het document 'Regelgeving'.

Ondersteuningstools A&D-coach

- De A&D-coach heeft het document 'ondersteuningstools A&D-Coach' doorgenomen en begrijpt hoe deze tools hem kunnen ondersteunen na het behalen van Sportivos Goud. Met behulp van dit document kan de A&D coach blijvend werken rond de thema's alcohol en drugs in de sportclub.

Checklist Sportivos Goud

Communicatietips

→ Communiceren naar clubleden

Acties voor supporters & clubleden

→ Georganiseerd en uitgevoerd door

de A&D coach

→ Samen met de sporters

Regelgeving

→ Regels en afspraken opgesteld

→ Opgenomen in het clubreglement

→ Gecommuniceerd naar alle clubleden en supporters

Ondersteuning A&D-coach

→ A&D-coach begrijpt hoe deze tools kunnen ondersteunen

→ Blijvend werken rond thema alcohol en drugs

Acties voor supporters

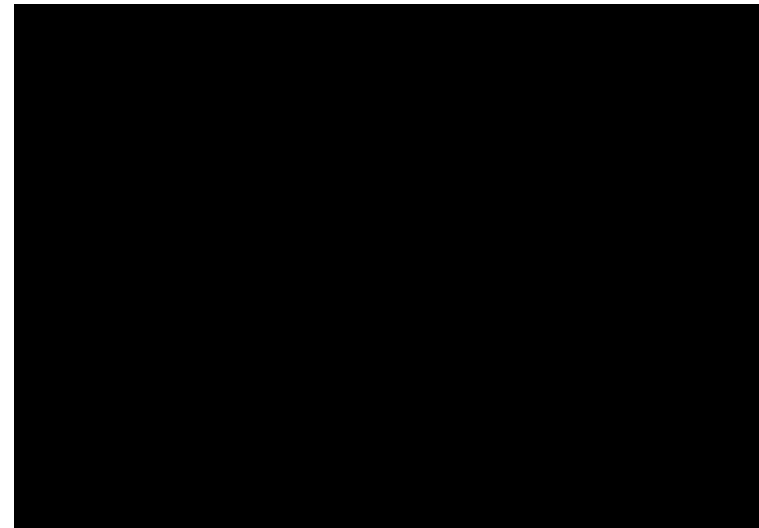
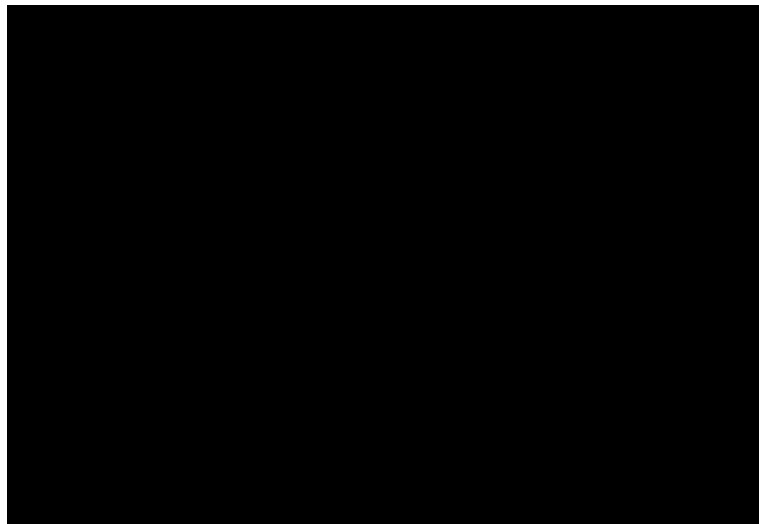

1. HAKKA

- Indrukwekkende groepsdans
- Naar jullie supporters te brullen waar jullie team voor staat

2. MANNEQUIN CHALLENGE

- Internet videotrend
- Camera of live uitvoeren

Acties voor supporters

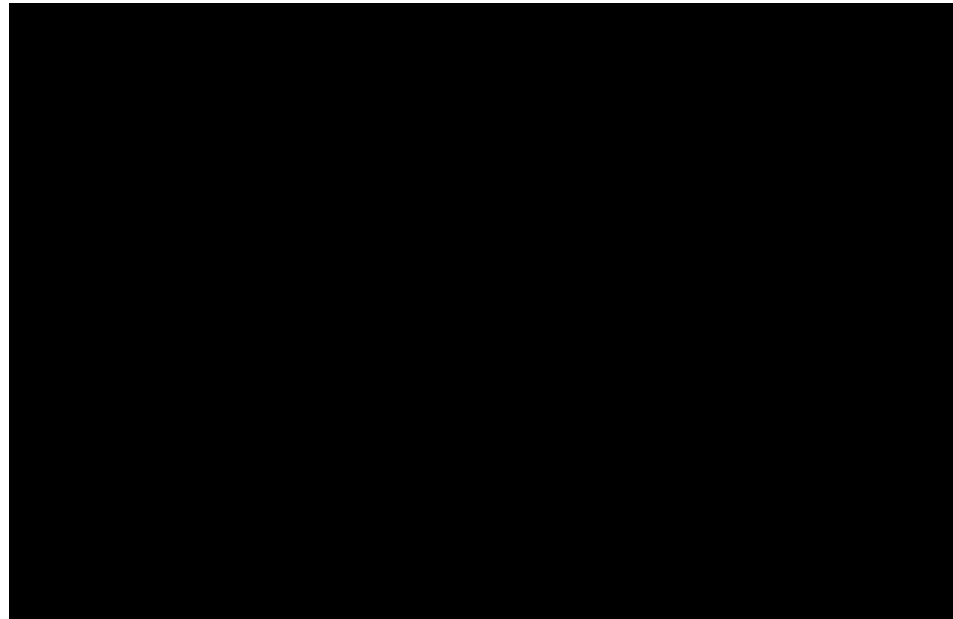
3. FACE SWAP

- 'DRUNK EYE'S' BRIL

4. FLASHMOB

- Start met 1 sporter
- Sporters vervoegen zich druppelsgewijs

5. OWLING/PLANKING/ KOALAING

Uil (Owling)

Koala (Koaling)

Plank (planking)

6. DRINKING MIRROR-APP

- 10 JAAR LATER ...

Acties voor supporters

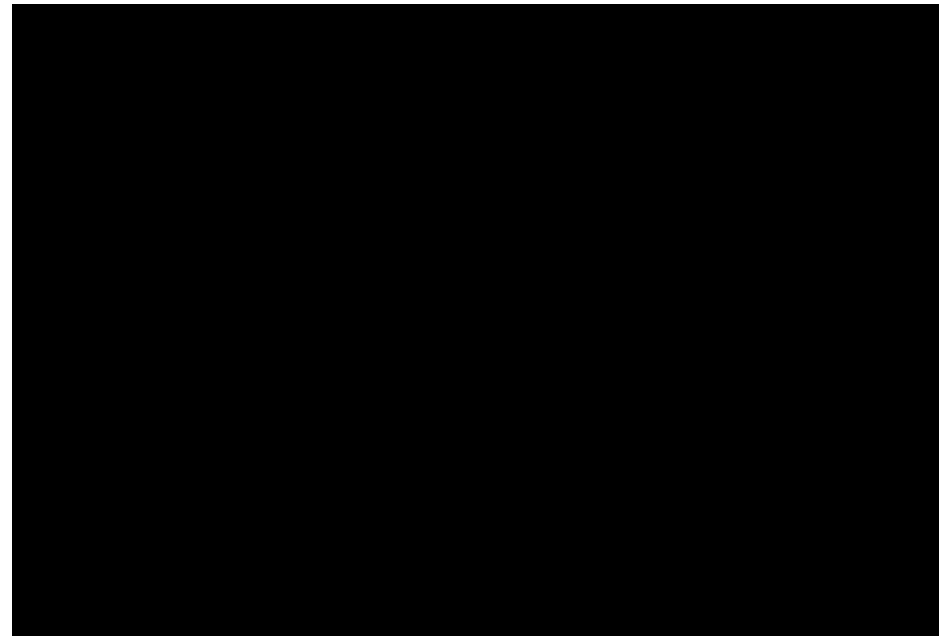

7. RAPSONG

- Creëer een eigen thema-rap spong
- Neem het op en laat het weeklinken op een evenement

7. HARLEM SHAKE

- Internet trend

Regelgeving

Checklist

1. Regels en afspraken over alcohol en drugs opgesteld
2. De regels en afspraken over alcohol en drugs werden opgenomen in het clubreglement
3. De regels en afspraken over alcohol en drugs werden gecommuniceerd naar alle clubleden en supporters.

Ondersteuningstools A&D coach

Checklist

1. **Begrijpen hoe** tools de A&D coach kunnen ondersteunen na het behalen van Sportivos Goud.
2. **Blijvend werken** rond de thema's alcohol en drugs in de sportclub

Bedankt voor je deelname

